

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1738. usque ad annum 1740

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum, 1786

VD18 90119355

§. 22. Varia pro Religionis Catholicæ incremento.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67878](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67878)

vestigalibus &c. omnino immunes sint, Sæc. XVIII
 hæc quoque gratia *ad ipsos etiam Me-* A. C. 1738.
nonistas extendatur, dummodo hujus
 exemptionis literas, ubi ejusmodi Do-
 mus fuerant erectæ, obtinuerint.

§. XXII.

*Varia pro Religionis Catholicæ
 incremento.*

Cum Serenissimus Carolus Albertus
 Bavarix Elector velut hæreditario
 Majorum suorum jure avitæ Religionis
 propagandæ ardorem, hæresumque
 odium alte imbibisset, maximam etiam
 curam eo impendit, ut ejus subditi a
 cujuscunque sectæ veneno & seductio-
 nis periculo præservarentur; eo fine
 in omnibus ditionibus hoc anno die
 vigesima secunda Septembris edictum
 promulgari jussit, vi cujus cunctis Ba-
 varix subditis severe inhibitum, ne fi-
 lios suos aut filias eorum, qui alterius
 quam Romano - Catholicæ Religionis
 addicti sunt, ad servilia ministeria elo-
 cent, illis vero, qui sese ejusmodi ser-
 vitiis jamjam addixissent, ad patriam
 reverti, injunctum est: Porro hujus
 edicti summam huc referre operæ
 pretium videtur; primo igitur præce-
 ptum, ut Parochi bis in anno scilicet
 in festo Purificationis B. V. & S. Jacobi

H 3

vel

Sæc. XVIII. vel ex Cathedra vel in aliis publicis
 A.C. 1738. cætibus hoc edictum prælegant, ac
 subditos serio hortentur, ne ullus vel
 famulatus caussa, vel mutandi Domi-
 cillii gratia sine legitimi sui Superioris,
 & Parochi loci præscitu emigrare au-
 deat, sique aliquos patria excedere,
 necessarium videretur, non sint sexde-
 cim annorum minores, sint vero in
 necessariis fidei rebus probe instructi,
 & antequam discedant, prius fidei pro-
 fessionem ipsis a Parocho rite expo-
 sitam emittant, & tunc demum a Ma-
 gistratu attestatum de concessa exce-
 dendi facultate, & a Parocho testimo-
 nium de ejus Religione & moribus
 Agenti vel illius loci, quo contendunt
 Prætori consignent. Parentes vero,
 Tutores & Cognati nullatenus permit-
 tant, ut eorum clientes ad Acathe-
 licorum scholas, vel Aatholicos o-
 pificiorum Magistros mittantur; ur-
 bium vero & pagorum Prætores &
 Ludimagistri serio invigilent, ut hi
 S. Catecheses diligenter frequentent,
 & hac in re delinquentes præcipue
 Patres familias si qui subditos
 suos ad hæc Religionis exercitia
 compellere neglexerint pecuniaria
 mulcta puniri curent, cujus medietas
 Ludimagistro cedat, altera pars in
 coemendis munusculis ad remuneran-
 dos

dos diligentes juvenes impendantur. Sæc. XVIII.
 Eo fine Parochi frequenter catecheses A. C. 1738.
 & Conciones Catholicas habeant,
 nec ullas ad matrimonium admittant,
 nisi in fidei articulis rebusque ad sa-
 lutem pertinentibus probe instructi re-
 periantur.

Quoniam vero præcipue ancillæ
 aliæque mulieres luxus gratia, aut li-
 berioris vitæ studio ad extera Acathe-
 licorum loca frequentius emigrasse, &
 quasdam a Religione Catholica unice
 salvifica ad fœdam defectionem promif-
 sis, donis, dolosisque suggestionibus
 abductas fuisse compertum esset, hinc
 sancitum. I. Ut aliæ omnes innuptæ
 (nisi fixum domicilium in locis Acathe-
 licis habeant, vel ibi Catholicis inser-
 viant) a suis Parentibus, Tutoribus
 & Magistratibus intra annum ad pa-
 triam revocentur.

II. Injunctum quoque Præfectis &c.
 ut eorum, qui emigrandi facultatem
 petunt, nomina, Parentes, Agnatos,
 emigrandi causam, tempus & locum
 sedulo annotent, & locorum Parochi
 emigraturos serio adhortentur, ipsos
 etiam extra patriam Religionis suæ
 præcepta exacte observare obstrictos
 esse.

III. Iisdem præcipitur, ut ad mixtæ
 Religionis loca transire petentibus sub-
 scri-

Sæc. XVIII. scriptum clausumque testimonium de
 A. C. 1738. eorum nomine, caussa &c. tradant,
 emigrantes vero illud Deputato ad id
 Agenti consignent, duntaxat apud Ca-
 tholicos opificium vel famulitium exer-
 ceant, nec in illis locis itinerantes diu
 morentur, in quibus Missam in diebus
 festis audire & certa Religionis Catho-
 licæ exercitia obire præpedirentur.
 Ratisbonæ autem & Augustæ, aliis-
 que mixtæ Religionis locis sedulo Cor-
 rones Catholicas, Sacramenta &c.
 frequentent, schedam de peracta Con-
 fessione Paschali constituto Agenti tra-
 dant, & si in Catholicæ Religionis exer-
 citio ab A catholicis molestarentur, ab
 eodem opem petant.

IV. Tales Agentes seu Religionis
 Commissarii in hoc edicto tam pro Au-
 gustana, quam Ratisbonensi, Kaufbu-
 rana, Memmingana, Nordlingana,
 Dünckelspilenfi, Oettingana, & Onol-
 dina Urbibus designarentur.

V. Sancitum est, ut qui Augustæ
 vel in aliis extra patriam locis agentes
 schedam Baptismalem, hæreditatem
 &c. petituri revertuntur, Agentis te-
 stimonium authenticum de moribus,
 de caussa petendi ejusmodi literas, &
 an apud Catholicos opificium suum
 exercent, vel Catholicam matrimonio
 sibi jungant &c. secum deferant.

VI. Lo-

VI. Locorum Præfectis injunctum Sæc. XVIII. A. C. 1738.
 est, ut si deprehenderit, quosdam
 vel sine impetrata facultate emigrasse,
 vel scriptam emigrandi facultatem
 Agenti non tradidisse, nec Eidem sche-
 dam peractæ Confessionis & commu-
 nionis testem consignasse, hos per suos
 Parentes, Curatores &c. ad obedien-
 tiam compellere studeant.

VII. Si vero compertum fuerit,
 quosdam ex propria malitia Catholico-
 rum Sacris non interesse, Sacramenta
 nunquam vel rarissime frequentare,
 Acatholicam ducere, a fide deficere
 velle vel jam defecisse, Præfecti, si se
 nihil posse proficere credunt, rem ad
 Consilium Ecclesiasticum deferant.

VIII. Cautum est, ut ex Acatholi-
 corum terris reduces, ultra mensem
 in patria subsistere aut domicilium figere
 non permittantur, nisi coram Parocho
 prius de sua religione rationem red-
 diderint, aut legitimum desuper testi-
 monium attulerint.

IX. Præfectis injunctum, ut saltem
 semel in anno Serenissimum Electorem
 speciatim de observantia hujus edicti
 certiosem faciant, & præcipue de se-
 quentibus hisce punctis rationem red-
 dant. 1. Quinam illo anno extra pa-
 triam abierint? 2. quot illo anno sacram
 Confessionem & Communionem neg-

Sæc. XVIII.
A. C. 1738.

lexerint? 3. quinam literas Baptismales, vel pro adeunda hæreditate &c. testimonia receperint, ea vero Præfecti Serenissimo exhibeant. 4. Quænam obstacula in exequendo hoc edicto occurrerint, & quænam remedia ad subditos in Catholica fide extra patriam conservandos magis conducant? 5. Studiorum schemma pro instituenda juventute Bavara, an & qualiter a Ludimagistris in Urbibus & pagis observetur, rationem reddant?

X. Denique statutum, ut ex pinguioribus Ecclesiis salaria Ludimagistorum augeantur, ea lege, ut hi pueros pauperes gratis instituunt, & Decani ac Parochi juventutem vel in communi, vel sigillatim in Christianæ fidei præceptis hora destinata instituunt, & scholas visitent: Omnes autem omnia mandata jamjam edita circa Ecclesiarum frequentationem in diebus festis, circa blasphemandi, pejerandi &c. consuetudinem, circa librorum hæreticorum venditionem, detentionem, divulgationem &c. & circa matrimonia Catholicorum in locis suspectis contrahenda, sedulo observari curent &c.

Sic Serenissimus hic Elector immortum suum Religionis Catholicæ studium, & singularem curam pro æterna
sub-

Sæc. XVIII.
A. C. 1738.

subditorum salute luculento hoc pietatis monumento testatam reddidit, cum autem præclarum Boici generis perenne depositum semper fuerit excellens honor ac cultus B. V. Mariæ, ita die undecima Junii unacum Coniuge sua Lauretanam Virginem & S. Antonium Patavinum religiosissime invisit, appensis munificæ suæ pietatis anathematis: dein in patriam reversus, Ettalensem Auxiliatricem veneratus est, inde ad Oettinganam progressus, ibidem argenteam statuam obtulit, cujus pondus gravitatem hæreditarii octennis Principis sui æquabat. Die autem decima sexta Junii serenissima Belgii Gubernatrix Maria Elisabetha cum frequenti Comitatu sacram peregrinationem ad B. V. de Montaigu instituit, ibidemque, voti exsolvendi gratia argenteam lampadem affabre elaboratam & sexcentorum septuaginta unciarum pondere insignem dono reliquit. Pari etiam Religionis fervore Philippus V. Hispaniarum Rex incensus omnibus Monasteriorum Superioribus injunxit, ut ad Insulas Philippinas & Peruanum Regnum Viros Apostolicos ablegarent, qui insuperhabita dirissima vexatione Infideles ad veræ fidei agnitionem perducere, captosque Christianos ab humano servitutis jugo liberare con-

ren-

Sæc. XVIII.
A. C. 1738

rentur: nec monito optatus defuit successus; Patres enim, qui a Redemptione nomen habent, Mense Junio centum sexaginta sex Christianos, qui apud Barbaros Algerianos diu in carceribus hærebant, lytro redemptos Carthagenam feliciter reducebant.

In Galliis quoque Calvinistarum conversioni strenue insudatum est, atque ex iis celebris P. Leo ex Ordine Carmelitarum, qui jam plusquam octodecim Sectarios ad fidem Catholicam reduxerat, hoc quoque anno die vigesima octava Martii Parisiis in sui Monasterii Ecclesia quemdam Nobilem Hugonottam patria Nemaufensem ejurato errore in gremium Catholicæ Ecclesiæ recepit. Pariter hoc anno tres Halberstadienses Lutherani posita contumacia sese suavissimo Ecclesiæ jugo subdiderunt, tam impotenter ringentibus Prædicantibus, ut ex iis Joannes Christianus Michaelis Ecclesiæ ad S. Martinum Pastor, ut invalescentem a Luthero deficienti ardorem sisteret, proxima die Dominica ad suos declamationem haberet, in qua Lutheri sectam esse antiquissimam (*nempe duorum sæculorum*) quoad tenus Divinam, perfectam (*seu potius omni ferme anno magis expolitam*) & non nisi S. Literis (*a Luthero mutilatis*) iniuxam esse jactitabat. Hanc suam Concio-

nem

nem typis edidit, mox tamen illam quidam Erfordiensis Monachus, ac Theologiæ Professor vera facti specie fideliter enarrata, confutavit, eique luculenter ostendit, quod ad fulciendam suam sectam plurima falsa Catholicæ Religioni perperam pro more affixerit: Hanc tamen præfati Professoris apologiam idem Præco refellere conabatur, edito Brunsvici libello, cui titulus: *Responsum ad calumniosum scriptum Anno 1738. Erfordicæ impressum*, ubi etiam declarat, Berolinensem quemdam Doctorem pariter in confutando Professoris libro desudare: Ita nempe de Religione Catholica notum est, quod ubique ei contradicatur: Rogamus autem, ut attendatur, quinam fuerint, qui ei ubique contradixerunt, & quænam sit illa secta, cui ubique jam Apostolorum tempore contradicatur.

Sæc. XVIII.
A. C. 1738.

§. XXIII.

Gravis Turcarum vexatio in Catholicos.

Sub idem ferme tempus Turcæ in Ægypto insanis furiis in Catholicos debacchati sunt, occasione inde sumpta, quod Patres Franciscani, qui in Urbe Cairo jam a multis retro sæculis habi-

Ab. t. 28.
v. 22.